

Asia: VN/7184/2019

Luonnos hallituksen esitykseksi yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyen taloudelliseen toimintaan myönnetyn tuen yleisistä edellytyksistä annettuun lakiin liittyvän säädöksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työ- ja elinkeinoministeriö on 9.12.2019 päivätyllä kirjeellään pyytänyt Ruokavirastolta lausuntoa HE-luonnoksesta laeiksi yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain ja taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä annetun lain muuttamisesta. Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annettua lakia (293/2017) ja siihen liittyen taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä annettua lakia (429/2016).

Esitysluonnoksen mukaan tavoitteena on tiedolla johtamisen parantaminen ja tiedonhallinnan tehostaminen sillä tavoin, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 107 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvista valtiontuista talletettaisiin nykyistä laajemmin tietoja yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään.

Ruokavirasto esittää lausuntonaan seuraavaa:

Ruokavirasto pitää tärkeänä tietojen vaihtoa tukea myöntävien tahojen välillä. Tällä voidaan keventää sekä hallinnollista työtä että tuenhakijoiden työtä. Lisäksi tietojen vaihdon avulla on mahdollista varmistaa, ettei päällekkäistä kaksinkertaista tukea myönnetä. Tämän ohjelmakauden 2014-2020 alkupuolella haasteena on ollut, että Ruokavirastolla on ollut valmiudet yritystukitietojen toimittamiseen yritystukea myöntävien työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan toimijoiden välillä, mutta tietojen välittäminen ei ole teknisistä syistä ollut mahdollista, eikä Ruokavirasto ja sitä kautta ELY-keskukset ole saaneet suoraan tietoja muilta yritystukia myöntäneiltä viranomaisilta. Tällä hetkellä tietojen siirto ja hyödyntäminen on kuitenkin mahdollista yrityspalveluasiakkaiden

asiakkuudenhallintajärjestelmän CRM:n (Customer Relationship Management) avulla. Tämä yritystukitietojen vaihto koskee maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla toimeenpantavien yritystukien kannalta keskeisimpiä muita yritystukia ja yritysrahoitusta.

Lain soveltamisala

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi on todettu, ettei lakia sovellettaisi maa- ja metsätalouden alkutuotantoon ja kalatalouteen. Ruokaviraston mielestä tämä on perusteltu rajausta ja siitä olisi myös perusteltua säätää nimenomaisesti yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain soveltamisalaa koskevassa 2 §:ssä. Ruokavirasto esittää lisättäväksi 2 §:ään lauseen ”Tätä lakia ei sovelleta maa- ja metsätalouden alkutuotantoon eikä kalatalouteen.”

Avoimuusvelvoite

Tukiviranomaiset eli maaseudun yritystukien osalta asianomaiset ELY-keskukset tallettavat tällä hetkellä tiedot avoimuusvaatimusten mukaisista yli 500 000 euron suuruisista tuista (komission asetukseen (EU) N:o 651/2014 (ns. yleinen ryhmäpoikkeusasetus) perustuvat tuet) tuen myöntämisestä Euroopan komission ylläpitämälle Valtiontukien avoimuusmoduulin julkinen haku – sivustolle.

Ruokavirasto pitää kannatettavana muutoksena sitä, että lakimuutos tekee tarpeettomaksi avoimuusvelvoitteen mukaisten tietojen tallentamisen erikseen komission ylläpitämälle sivustolle. Tämä säästää viranomaisten hallinnollista työtä sekä nopeuttaa tietojen siirtymistä. Koska tukien avoimuusvelvoite koskee yli 500 000 euron tukia, eikä koske esimerkiksi maatalouden ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla myönnettyjä tukia, jotka on julkaistu EU:n tukitietojen edellyttämällä tavalla, maaseudun yritystukien osalta tämän julkaisuvelvoitteen piirissä on suhteellisen pieni määrä tukia.

Ns. maaseudun yritystukien eli maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain (28/2014) nojalla myönnettävien tukien osalta avoimuus toteutuu muutenkin varsin laajasti, koska vuosittain Ruokaviraston ylläpitämässä tukihakupalvelussa julkaistaan tiedot edellisenä vuonna maksetuista yritystuista tuensaajittain. Lisäksi Ruokaviraston ylläpitämässä hankerekisterissä julkaistaan tiedot myönnettyistä maaseudun yritystuista.

De minimis -rekisteri

Suomessa ei ole tällä hetkellä valtakunnallista de minimis -rekisteriä. Sinällään tällaisen rekisterin olemassaolo helpottaisi sekä viranomaisten että tuenhakijoiden hallinnollista taakkaa. Haasteen muodostaa kuitenkin se, että kuntien ja kuntayhtymien myöntämät de minimis -tuet eivät näkyisi nyt suunnitellusta rekisteristä. Tämän vuoksi rekisteristä ei tulisi kattavaa valtakunnallista de minimis -rekisteriä. Hakijoilta olisi edelleen tarve kysyä heidän saamistaan de minimis -tuista.

Julkinen hakupalvelu yritystukien osalta

Koska maaseudun yritystukien osalta tukien avoimuus ja julkisuus toteutuu jo kattavasti, Ruokavirasto ei näe tarvetta erilliselle julkiselle yritystukien hakupalvelulle, jossa maaseudun yritystuet ovat mukana.

Yksityiskohtaiset korjausehdotukset

Muutettavassa 10 §:ssä käytetään vielä termiä Maaseutuvirasto. Vuoden 2019 alusta alkaen Maaseutuvirasto on ollut osa Ruokavirastoa, minkä vuoksi 10 §:ssä pitäisi olla Ruokavirasto.

Osastonjohtaja

Raisa Ikonen

Lakimies

Markus Lounela

Lounela Markus
Ruokavirasto - Ruokavirasto/ Maaseudun kehittämisosasto